

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przejrzystości i zrównoważonego charakteru unijnej oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 178/2002 (w sprawie ogólnego prawa żywnościowego), dyrektywę 2001/18/WE (w sprawie zamierzonego uwalniania do środowiska organizmów zmodyfikowanych genetycznie), rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 (w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy), rozporządzenie (WE) nr 1831/2003 (w sprawie dodatków stosowanych w żywieniu zwierząt), rozporządzenie (WE) nr 2065/2003 (w sprawie środków aromatyzujących dymu wędzarniczego), rozporządzenie (WE) nr 1935/2004 (w sprawie materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością), rozporządzenie (WE) nr 1331/2008 (w sprawie jednolitej procedury wydawania zezwoleń na stosowanie dodatków do żywności, enzymów spożywczych i środków aromatyzujących), rozporządzenie (WE) nr 1107/2009 (w sprawie środków ochrony roślin) oraz rozporządzenie (UE) 2015/2283 (w sprawie nowej żywności)”

[COM(2018) 179 final – 2018/0088 (COD)]

(2018/C 440/27)

Sprawozdawca: **Antonello PEZZINI**

Współsprawozdawczyni: **Ester VITALE**

Wniosek o konsultację	Rada, 22.5.2018 Parlament Europejski, 28.5.2018
Podstawa prawna	Art. 43, 114, 168 ust. 4 lit. b) i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Decyzja Prezydium	13.2.2018
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja Rolnictwa, Rozwoju Wsi i Środowiska Naturalnego
Data przyjęcia przez sekcję	5.9.2018
Data przyjęcia na sesji plenarnej	19.9.2018
Sesja plenarna nr	537
Wynik głosowania	176/2/2
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES był zawsze zwolennikiem unijnej polityki ochrony zdrowia w całym łańcuchu spożywczym, na każdym etapie procesu produkcyjnego: od rolnika do konsumenta, tak aby uniknąć ryzyka zanieczyszczenia żywności i zagrożeń żywnościowych, a także wspierać bezpieczeństwo i higienę oraz zapewniać czytelne, przejrzyste i pewne informacje o produktach.

1.2. EKES popiera inicjatywy Komisji mające na celu sprostanie wyzwaniom związanym z przejrzystością, zrównoważonym charakterem i skutecznością całego systemu kontroli łańcucha żywnościowego, z myślą o zwiększeniu poczucia wiarygodności i bezpieczeństwa ze strony obywateli, mediów i całego społeczeństwa obywatelskiego.

1.3. EKES stanowczo popiera potrzebę wzmocnienia EFSA w celu zapewnienia jak najlepszego doradztwa naukowego podmiotom zarządzającym ryzykiem, dzięki jasnej i przejrzystej komunikacji oraz ściślejszej współpracy z państwami członkowskimi i innymi organami działającymi w sektorze społecznym, tak aby zagwarantować spójny, bezpieczny i wiarygodny system bezpieczeństwa żywnościowego.

1.4. EKES miał okazję zwrócić uwagę, że „od czasu utworzenia EFSA wykazała swe kompetencje. Odgrywa ona niewątpliwie bardzo ważną rolę w zapobieganiu zagrożeniom dla zdrowia w Europie”⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Dz.U. C 268 z 14.8.2015, s. 1.

1.5. Komitet uważa, że należy utrzymać wysoki poziom niezależności od uwarunkowań zewnętrznych i wysokie kompetencje naukowe EFSA przy jednoczesnej maksymalizacji zdolności analizy ryzyka, w celu zapewnienia trwałości systemu oceny UE, który uznaje się za jeden z najlepszych na świecie.

1.6. Zdaniem EKES-u należy zapewnić EFSA w powiązaniu z państwami członkowskimi warunki do jak najlepszego opracowania odpowiedniego informowania o ryzyku – w sposób niezależny, ale spójny i skoordynowany między podmiotami dokonującymi oceny a podmiotami zarządzającymi ryzykiem – tak aby zapewnić użytkownikom jasny i interaktywny dostęp do wyników i wniosków, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego poziomu poufności i ochrony praw własności intelektualnej.

1.7. EKES stanowczo popiera utworzenie łatwo dostępnego rejestru badań online obejmującego identyfikację ekspertów i certyfikowanych laboratoriów, złożone pod przysięgą oświadczenia o braku konfliktu interesów, a także opis celów i przeznaczonych zasobów technicznych i finansowych wraz ze źródłami.

1.8. Zdaniem Komitetu należy znacznie poprawić postrzeganie przez konsumentów ryzyka ponoszonego przez nich w związku ze spożyciem żywności, przez ukierunkowanie kultury gastronomicznej i żywieniowej oraz zdolność selektywnej analizy w odniesieniu do ryzyka.

1.9. Zdaniem EKES-u przyszły ogólny europejski plan strategiczny dotyczący informowania o ryzyku – o ile opracowany zostanie w pełnej zgodzie z EFSA i z poszanowaniem jej niezależności – stanowi kluczowy element, w który należy zaangażować zdolności podmiotów odpowiedzialnych za znalezienie skutecznych, jednoznacznych, terminowych, interaktywnych i odpowiednich rozwiązań w odpowiedzi na potrzeby obywateli w zakresie bezpieczeństwa, przejrzystości i wiarygodności łańcucha żywnościowego.

1.10. EKES sugeruje, by wzmocnić zorganizowany i systematyczny dialog ze społeczeństwem obywatelskim, w który Komitet mógłby wnieść przydatny i konkretny wkład za pośrednictwem własnych działów zajmujących się zrównoważonymi systemami żywnościowymi.

1.11. W odniesieniu do zarządzania EFSA EKES zdecydowanie popiera propozycję większego zaangażowania państw członkowskich i społeczeństwa obywatelskiego w strukturę zarządzania i panele naukowe, przy dostosowaniu składu zarządu do standardów określonych we wspólnym podejściu do zdecentralizowanych agencji.

1.12. Zdaniem EKES-u należy podjąć działania następcze wobec umowy między EFSA a Wspólnym Centrum Badawczym, zwłaszcza jeżeli chodzi o wspólne działania dotyczące żywności i pasz, by opracować naukowe metody ujednoliconej analizy wysokiej jakości, które gwarantowałyby przejrzystość, porównywalność, pluralizm i sprawiedliwość wobec wszystkich zainteresowanych stron.

2. Wprowadzenie

2.1. Ogólne prawo żywnościowe (przepisy UE dotyczące bezpieczeństwa żywności i pasz na poszczególnych etapach łańcucha produkcji) jest podstawą unijnych ram prawnych obejmujących cały łańcuch żywnościowy, zgodnie z zasadą „od pola do stołu”.

2.2. Zgodnie z prawem przepisy dotyczące żywności i pasz muszą być oparte na dowodach naukowych. Takie podejście opiera się na analizie ryzyka, która obejmuje trzy oddzielne, lecz powiązane ze sobą elementy: ocenę ryzyka, zarządzanie ryzykiem oraz przekazywanie informacji o ryzyku.

2.3. Rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 powołano do życia Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) — niezależną agencją naukową, która wydaje opinie naukowe stanowiące podstawę działań podejmowanych przez UE w łańcuchu żywnościowym.

2.4. W dniu 6 października 2017 r. została oficjalnie przedstawiona KE europejska inicjatywa obywatelska, pod którą zebrano 1 070 865 podpisów w 22 państwach członkowskich. W inicjatywie pt. „Zakaz stosowania glifosatu i ochrona ludzi i środowiska przed toksycznymi pestycydami”⁽²⁾ zwrócono się do KE o zaproponowanie państwom członkowskim UE szeregu rozwiązań. Jeden z postulatów dotyczył „zadbania o to, by ocena naukowa pestycydów służąca zatwierdzeniu regulacyjnemu przez UE opierała się wyłącznie na opublikowanych badaniach zleconych przez właściwe organy publiczne, a nie przez sektor pestycydów”. KE zobowiązała się do przedstawienia analizowanego wniosku ustawodawczego do maja

⁽²⁾ Zob. <http://ec.europa.eu/citizens-initiative/public/initiatives/successful/details/2017/000002>.

2018 r. w celu poprawienia przejrzystości ocen naukowych oraz jakości i niezależności badań naukowych.

2.5. Weryfikację adekwatności rozporządzenia (WE) nr 178/2002⁽³⁾ w sprawie ogólnego prawa żywnościowego zakończono 15 stycznia 2018 r.

2.6. W ocenie tej stwierdzono, że rozporządzenie w sprawie ogólnego prawa żywnościowego wciąż jest istotne i adekwatne do sprostania większości aktualnych wyzwań.

2.6.1. W ogólnym ujęciu osiągnięto główne cele ogólnego prawa żywnościowego, a mianowicie wysoki poziom ochrony zdrowia ludzkiego i interesów konsumentów w odniesieniu do żywności oraz skuteczne funkcjonowanie rynku wewnętrznego.

2.6.2. Utworzenie EFSA wzmocniło naukową podstawę działań UE. Dokonano znacznych postępów w zakresie zwiększenia potencjału naukowego EFSA, jakości jej wyników naukowych, gromadzenia danych naukowych oraz opracowania i harmonizacji metodologii oceny ryzyka.

2.6.3. EFSA zacieśniła także współpracę z krajowymi i międzynarodowymi organami naukowymi, jak również zwiększyła wymianę informacji między państwami członkowskimi.

2.6.4. Na szczeblu UE nie stwierdzono żadnej systemowej niespójności w stosowaniu zasady analizy ryzyka jako takiej.

2.6.5. Rygorystyczne przepisy EFSA dotyczące niezależności i przejrzystości były regularnie doprecyzowywane i wzmocniane. Ponieważ jednak nie wszystkie państwa członkowskie są reprezentowane w zarządzie EFSA, zarządzanie EFSA wydaje się być niezgodne ze wspólnym podejściem do zdecentralizowanych agencji UE.

2.6.6. Ramy bezpieczeństwa żywnościowego ustanowione rozporządzeniem w sprawie ogólnego prawa żywnościowego w niektórych przypadkach posłużyły za źródło inspiracji dla państw trzecich przy opracowywaniu ustawodawstwa krajowego.

2.6.7. Jeśli chodzi o ocenę ryzyka, w kontekście dokumentacji dotyczącej zezwoleń, EFSA podlega zasadom poufności i procedurom analizy, które zalecają uwzględnienie wszelkich dostępnych badań lub dowodów. W związku z tym w swych opiniach EFSA nie bierze pod uwagę wyłącznie badań przemysłowych, lecz opiera swe wyniki naukowe na jak najbardziej dokładnej analizie literatury naukowej. Z kolei przemysł, występując o zezwolenie, ma obowiązek dostarczenia własnych badań jako części dokumentacji.

2.6.8. Według niedawnych analiz⁽⁴⁾ w obecnym systemie EFSA stwierdzono pewne ograniczenia:

- trudności w pozyskiwaniu nowych członków paneli,
- napływ wiedzy naukowej wyłącznie z kilku państw członkowskich,
- obecna tendencja do zmniejszania budżetu administracji publicznej,
- niewielkie środki finansowe przeznaczane na outsourcing zadań EFSA.

2.6.9. Ponadto długie procedury udzielania zezwoleń w niektórych sektorach spowalniają proces wprowadzania nowych produktów na rynek. Niemniej scentralizowany system udzielania zezwoleń nadal przynosi korzyści pod względem wydajności w porównaniu z wykorzystaniem wielu krajowych systemów udzielania zezwoleń dotyczących żywności.

⁽³⁾ Zob. Executive Summary of the Refit Evaluation of the General Food Law (Regulation (EC) No 178/2002){SWD(2018) 38 final}.

⁽⁴⁾ Zob. SWD(2018) 37 final z dnia 15 stycznia 2018 r.

2.7. EKES miał okazję zwrócić uwagę, że „od czasu utworzenia EFSA wykazała swe kompetencje. Odgrywa ona niewątpliwie bardzo ważną rolę w zapobieganiu zagrożeniom dla zdrowia w Europie”⁽⁵⁾.

2.8. Zdając sobie sprawę z oddziaływania opinii naukowych, które nie zawsze są jednoznaczne i bywają rozbieżne, EKES we wcześniejszej opinii zalecił, aby „EFSA zwróciła szczególną uwagę na to zjawisko, gdyż literatura naukowa jest ważnym punktem odniesienia dla procedury oceny”⁽⁶⁾ oraz wezwał KE do systematycznego publikowania na stronie internetowej agencji wykorzystywanych wymaganych badań i związanych z nimi surowych danych.

2.9. EKES podkreślił również⁽⁷⁾, że ocena EFSA opiera się na badaniach naukowych, które powinny wykazać bezpieczeństwo danego produktu. Zgodnie z obecnymi przepisami to badanie podstawowe powinien przedstawić podmiot, który zamierza wprowadzić produkt do obrotu. Jest to szczególnie newralgiczny aspekt, gdyż wyniki badań naukowych mogą się czasem różnić w zależności od źródła finansowania oraz stosowanej metodologii.

2.10. W bardziej ogólnym kontekście EKES apelował w ostatnim czasie o zapewnienie polityki żywnościowej na miarę XXI w. i spełniającej wiele kryteriów, takich jak: jakość żywności; zdrowie; środowisko; wartości społeczne i kulturowe; gospodarka oparta na solidnych podstawach; godne miejsca pracy; pełna internalizacja kosztów; dobre sprawowanie rządów⁽⁸⁾.

2.11. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich przeprowadził badania i działania związane z unijnym modelem oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, podkreślając w piśmie skierowanym do KE z dnia 15 marca 2018 r. kilka zasad przewodnich mających na celu ulepszenie unijnego modelu oceny ryzyka w łańcuchu żywnościowym, a mianowicie:

- niezależność i przejrzystość,
- zobowiązanie do publikowania badań rozpoznawczych w ramach prowadzenia ocen naukowych,
- większy nadzór publiczny nad funkcjami oceny ryzyka na wczesnym etapie procesu,
- zdolność do zaangażowania społeczeństwa i zainteresowanych stron w proces oceny ryzyka⁽⁹⁾,
- umożliwienie zainteresowanym stronom uczestnictwa w spotkaniach, nie tylko w obecnie obowiązujący sposób, przez „otwarte posiedzenia plenarne”, rzecz jasna przy zapewnieniu poufności.

2.12. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich podkreślił również, że narzędzia informacji publicznej wykorzystywane przez EFSA do podnoszenia świadomości na temat zagrożeń związanych z danymi substancjami lub produktami powinny być dostępne we wszystkich 24 językach urzędowych UE oraz że należy przestrzegać praw osób niepełnosprawnych i uwzględniać ich potrzeby przy informowaniu o ryzyku⁽¹⁰⁾.

3. Propozycje Komisji

3.1. KE proponuje przegląd rozporządzenia w sprawie ogólnego prawa żywnościowego i przegląd ośmiu sektorowych aktów prawnych, tak aby dostosować je do przepisów ogólnych oraz zwiększyć przejrzystość i gwarancje wiarygodności, obiektywności i niezależności badań.

3.2. W celu zapewnienia lepszego zarządzania proponuje się większe zaangażowanie państw członkowskich w strukturę zarządzania i panele naukowe EFSA oraz większy wkład krajowych organów naukowych w dostarczanie danych i badań naukowych.

3.3. Ponadto przyjmując ogólny plan informowania o ryzyku, dąży się do informowania obywateli o ryzyku w lepszym i większym stopniu, przy wspólnym podejmowaniu działań służących zwiększeniu zaufania konsumentów i sprzyjaniu większej świadomości i zrozumieniu ze strony społeczeństwa.

⁽⁵⁾ Dz.U. C 268 z 14.8.2015, s. 1.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 268 z 14.8.2015, s. 1.

⁽⁷⁾ Tamże.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 129 z 11.4.2018, s. 18.

⁽⁹⁾ Pismo Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

⁽¹⁰⁾ Tamże.

4. Uwagi ogólne

4.1. EKES był zawsze zwolennikiem unijnej polityki ochrony zdrowia w całym łańcuchu spożywczym, na każdym etapie procesu produkcyjnego, tak aby uniknąć ryzyka zanieczyszczenia żywności i zagrożeń żywnościowych, a także wspierać bezpieczeństwo i higienę żywności oraz zapewniać przejrzyste i wiarygodne informacje o produktach, zdrowie roślin oraz zdrowie i dobrostan zwierząt.

4.1.1. EKES stanowczo popiera konieczność zagwarantowania przez UE najwyższego bezpieczeństwa europejskiego łańcucha żywnościowego, przy czym należy zapewnić, za pośrednictwem EFSA, możliwie najlepsze doradztwo naukowe podmiotom zarządzającym ryzykiem, jasne i przejrzyste informowanie społeczeństwa o ryzyku oraz współpracę z państwami członkowskimi i innymi podmiotami, tak aby zagwarantować spójny i wiarygodny system bezpieczeństwa żywnościowego. Wskazane byłoby:

- dokonanie przeglądu procedur udzielania zezwoleń w celu poprawy spójności i wydajności oraz przyspieszenia wprowadzania produktów na rynek,
- dokonanie przeglądu zwolnień i uproszczonych zasad dla mikroprzedsiębiorstw, zgodnie z wysokim poziomem ochrony zdrowia publicznego,
- ponowne przeprowadzenie oceny wpływu obowiązujących zezwoleń, które obciążają pracą EFSA,
- uproszczenie procesów w celu zapewnienia większej przejrzystości.

4.2. EKES uważa, że należy zapewnić wysoki poziom niezależności od uwarunkowań zewnętrznych i jak najwyższe kompetencje naukowe EFSA przy jednoczesnej maksymalizacji jej zdolności oceny ryzyka, w celu zapewnienia zrównoważonego charakteru systemu oceny UE.

4.3. EKES przypomina, że dzięki przepisom UE obywatele europejscy cieszą się jednym z najwyższych standardów bezpieczeństwa żywnościowego na świecie. Z tego względu zdaniem EKES-u absolutnie konieczne jest nie tylko zagwarantowanie wysokiego poziomu i wiarygodności niezależnej analizy naukowej, pełnej przejrzystości i interaktywnej komunikacji w całym procesie oceny ryzyka przy pełnym zaangażowaniu i wspólnej odpowiedzialności wszystkich państw członkowskich, ale przede wszystkim podjęcie stanowczych i zdecydowanych działań w zakresie mechanizmów postrzegania ryzyka przez społeczeństwo obywatelskie.

4.4. EKES uważa, że kluczowe znaczenie ma zapewnienie konsumentom bezpiecznej żywności i utrzymanie ich zaufania, tak aby zagwarantować podtrzymanie pozytywnych i wiarygodnych stosunków z obywatelami oraz pozytywnego wpływu na rynek rolno-spożywczy.

4.5. Społeczność naukowa musi mieć zaufanie do roli EFSA w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, a opinie muszą stanowić kluczowe elementy odniesienia, tak aby zagwarantować bezpieczeństwo żywności wprowadzanej na rynek.

4.6. EKES uważa, że EFSA ma wszelkie dane ku temu, by opracować odpowiednie metody przystępnego informowania o ryzyku w celu zapewnienia użytkownikom jasnego i przejrzystego dostępu do wyników i wniosków, przy czym należy zagwarantować odpowiedni poziom poufności i ochrony praw własności intelektualnej, aby nie stwarzać przeszkód w innowacji i konkurencyjności.

4.7. Niezbędnym, ale niewystarczającym warunkiem do zapewnienia przystępności, adekwatności, terminowości i spójności informowania różnych odbiorców o ryzyku związanym z konkretną żywnością jest zacieśnienie koordynacji między podmiotem dokonującym oceny ryzyka, podmiotem zarządzającym ryzykiem, państwami członkowskimi i zainteresowanymi stronami na podstawie uzgodnionych zasad komunikacji.

4.7.1. Zdaniem EKES-u należy znacznie poprawić postrzeganie przez konsumentów ryzyka ponoszonego w związku ze spożyciem produktów żywnościowych, z punktu widzenia powszechnej szkodliwości, uwarunkowań kulturowych dotyczących odżywiania, a także wzorców konsumpcji żywności.

4.7.2. EKES uważa, że przyszły ogólny europejski plan strategiczny dotyczący informowania o ryzyku – o ile uzupełniony zostanie szeregiem środków operacyjnych odpowiednich do poszczególnych sytuacji – stanowi kluczowy element, na podstawie którego należy oceniać zdolność wszystkich podmiotów odpowiedzialnych na różnych szczeblach do znalezienia skutecznych, terminowych i odpowiednich rozwiązań w odpowiedzi na oczekiwania obywateli w zakresie bezpieczeństwa, przejrzystości i wiarygodności łańcucha żywnościowego.

4.7.3. Należy rozpoznać i opisać źródła niepewności, wskazując wszelkie luki w danych lub w kwestiach związanych z brakiem ujednoczonych metod analizy. W związku z tym istotne jest, aby podmioty komunikujące przekazywały sobie spójne wiadomości oraz aby kanały komunikacji były interaktywne i podlegały ciągłemu monitorowaniu pod względem skuteczności.

4.7.4. EKES uważa również, że działaniom komunikacyjnym muszą towarzyszyć kampanie mające na celu zwalczanie dezinformacji i fałszywych przekonań, aby uniknąć nieuczciwego wykorzystywania właściwych analiz ryzyka do blokowania innowacji, zwłaszcza w MŚP.

4.7.5. Ważne jest zacieśnienie koordynacji z krajowymi organami i agencjami w celu zapewnienia skutecznego systemu ostrzegania i spójności komunikacji oraz ustanowienie zorganizowanego i systematycznego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim, w który EKES mógłby wnieść przydatny i konkretny wkład za pośrednictwem działów zajmujących się zrównoważonymi systemami żywnościowymi.

4.7.6. Należy również wzmocnić koordynację i współpracę z głównymi partnerami handlowymi na szczeblu międzynarodowym, w szczególności w ramach umów o wolnym handlu, aby zapewnić wspólne wytyczne dotyczące oceny ryzyka i opracować zharmonizowane metodologiczne kryteria oceny zgodnie z zabezpieczeniem przed ogólnym ryzykiem za pomocą Kodeksu Żywnościowego.

4.8. Ponadto EFSA powinna zobowiązać się do dostarczenia jasnych wskazówek i informacji zapewniających pewną i przewidywalną pomoc przedsiębiorstwom składającym wnioski.

4.9. W związku z tym EFSA powinna jeszcze bardziej otworzyć się na dialog z przedsiębiorstwami podczas analizy danego dossier, tak aby zapewnić wszystkie kluczowe elementy, dostarczając dane wyjściowe będące w jej posiadaniu i uzupełniając je informacjami otrzymanymi od zaangażowanych przedsiębiorstw.

4.10. EKES uważa, że należy zwiększyć niezależność organów regulacyjnych wspierających działania EFSA, aby zwrócić uwagę decydentów i społeczeństwa na znaczenie dobrej jakości danych, niezależnie od źródła. Większy nadzór publiczny nad funkcjami oceny ryzyka EFSA, już na wczesnym etapie procesu, jak ma to miejsce za pomocą podejścia do zaangażowania zainteresowanych stron, gwarantuje obecnie zacieśnienie i poprawę stosunków ze wszystkimi zainteresowanymi stronami.

4.11. EKES apeluje o coraz bardziej sprawne i przejrzyste procedury, przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniej równowagi względem wyzwań, jakie należy podjąć w związku z prawami do własności intelektualnej właścicieli danych.

4.12. EKES popiera niedawny wniosek forum doradczego EFSA o zwiększenie inwestycji publicznych w badania nad bezpieczeństwem żywnościowym, tak by badania sponsorowane przez branżę nie sprzyjały interesom prywatnym i by zapewnić pełne zaufanie konsumentów do oceny ryzyka żywnościowego UE.

4.13. W odniesieniu do zarządzania EFSA EKES popiera propozycję większego zaangażowania państw członkowskich w strukturę zarządzania i panele naukowe EFSA, przy dostosowaniu składu zarządu EFSA do standardów określonych we wspólnym podejściu do zdecentralizowanych agencji oraz przy jednoczesnym wzmocnieniu zorganizowanego dialogu ze społeczeństwem obywatelskim.

5. Uwagi szczegółowe

5.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje propozycję dotyczącą rejestru badań, pod warunkiem że będzie on łatwo dostępny online i będzie obejmował identyfikację zainteresowanych ekspertów i certyfikowanych laboratoriów, złożone pod przysięgą oświadczenia o braku konfliktu interesów, opis celów i złożoności badania, wskazanie przeznaczonych zasobów technicznych i finansowych wraz ze źródłami, przyjęte ramy czasowe i metody interaktywnej komunikacji, a także wszelkie wymagane badania weryfikujące.

5.2. Przepisami odniesienia dla standardów laboratoryjnych są przepisy dyrektywy 2004/10/WE, natomiast dla standardów dobrej praktyki laboratoryjnej (GLP) – przepisy określone przez OECD⁽¹⁾. Przepisom i funkcjonowaniu laboratoriów bezpieczeństwa żywnościowego⁽²⁾ powinny towarzyszyć systemy kontrolne w zakresie przetwarzania danych, aby zapewnić zgodność badań z rzeczywistością.

⁽¹⁾ Zasady dobrej praktyki laboratoryjnej OECD.

⁽²⁾ Zob. rozporządzenie (WE) nr 882/2004.

5.3. Zdaniem EKES-u należy podjąć działania następcze wobec umowy między EFSA a Wspólnym Centrum Badawczym, zwłaszcza jeżeli chodzi o wspólne działania dotyczące żywności i pasz, alternatywne metody ochrony zwierząt, łączną ekspozycję na substancje i mieszanki chemiczne oraz gromadzenie podstawowych danych z myślą o ocenie ryzyka. Zwłaszcza EFSA i JRC powinny opracować ujednoczone naukowe metody analizy, które gwarantowałyby jakość, przejrzystość, porównywalność, pluralizm i sprawiedliwość wobec wszystkich zainteresowanych stron.

Bruksela, dnia 19 września 2018 r.

Luca JAHIER
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego
